

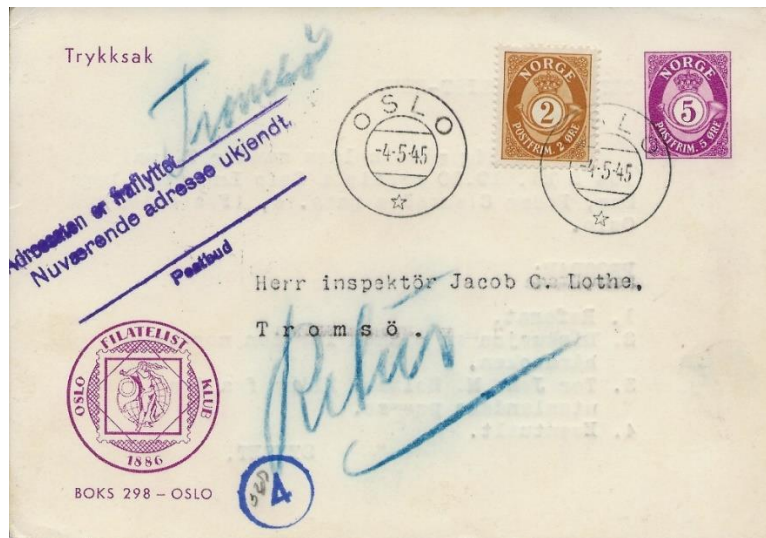
NORSK POSTKONTROLL AV INNENLANDS SENDT TRYKKSÅK I MAI 1945.

John Torstad

I boka «Den Militære Post- og Telegramkontrollen 1944-1946 (Schumacher og Torstad), er avdeling for innenlands beslaglagt post (I.P.K) beskrevet på sidene 104-109. Forfatterne skriver at de har registrert mellom 25 og 30 registrerte kontrollerte innenlandsbrev med kontrollmerker, men så langt ingen innenlands-forsendelser med **kontrollstempler**. Stor var overraskelsen da et innenlands brevkort sendt som trykksak med kontrollstempel befant seg i en liten brevlott - som ble solgt på en av landets auksjoner - etter at boka var ferdig trykt (Illustrasjon 1).

Brevkortet er en møteinnkallelse for mandag 7. mai fra «Oslo Filatelist Klub» stemplet OSLO 4.5.45 og adressert til Tromsø. Kortet er blitt sendt i retur fra Tromsø, da mottaker var flyttet og ny adresse ukjent. I nedre kant av kortet er det påsatt et sirkulært stempel med siffer 4 (Kontrollstempel 1 fra MPK 1 Oslo) samt kontrollørens nummer, bestående av tre siffer som er vanskelig å identifisere. Kontrollstempelet dekker nedre del av R i påskriften «Retur» - som er påført med blåblyant - og indikerer at kortet er blitt kontrollert etter ankomsten til Oslo.

Det er forunderlig at brevkortet har blitt sendt til avdeling for innenlands beslaglagt post. Eneste naturlige årsak er at mottaker må ha vært medlem i Nasjonal Samling (NS). Post til/fra medlemmer i NS skulle en kort periode kontrolleres. Denne kontrollen skulle opphøre 25. mai, men også post til listeførte NS-medlemmer ble sendt inn til kontrollkontoret etter denne tid. I Rundskriv nr. 94 fra Poststyret datert Oslo 13. juni 1945 til landets postmestere, ble det poengtert at det var kun post til/fra tyskere som skulle sendes inn til Postkontrollen. Ingen datostempler eller noteringer på brevkortet sier noe om når brevkortet kom i retur til Oslo. Dette er en svært uvanlig forsendelse som på grunn av returen har blitt utsatt for brevkontroll en gang under sommeren 1945. Så langt det eneste registrerte innenlands forsendelsen med påsatt kontrollstempel fra den norske postkontrollen i 1945.

Illustrasjon 1: 5ø privat brevkort oppfrankert med 2 øre stemplet OSLO 4.5.45 sendt som trykksak til Tromsø. Mottaker var flyttet og ny adresse ukjent. Brevet er returnert til avsender. Adressat var sannsynligvis medlem av Nasjonal Samling, og kortet er derfor utlevert til avdeling for innenlands beslaglagt post og der blitt kontrollert før retur til avsender.

Kilde:

Schumacher T. og Torstad J. (2023): Den Militære Post- og Telegramkontrollen 1944-1946. Krigs- og Feltpostforeningen

Illustrasjon fra egen samling